

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

25.02.2026

Vår referanse

2025/7188

Deres dato:

«RefDato»

Deres referanse

«Ref»

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Telefonnummer til saksbehandler

Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen, 78 95 03 14

Høring av forslag til frivillig vern av skog i Pasvik

Statsforvalteren i Troms og Finnmark sender forslag til frivillig vern av skog i Pasvik på høring.

Høringen omfatter disse områdene

1. Øvre Pasvik nasjonalpark/Báhčaveaji Álbmotmeahcci
 - Nytt vern i to delområder hvorav området lengst nord har et areal på 25 977 daa, mens området lenger sør har et areal på 1 811 daa. De to delområdene har tilsammen et areal på 27 788 daa.
 - Den sørøstlige delen av Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning/Báhčaveaji suodjemeahcci ja beahcevuovddi ráfáidahttin endrer verneform til nasjonalpark, og vil utgjøre en del av Øvre Pasvik nasjonalpark/Báhčaveaji Álbmotmeahcci. Dette området har et areal på 2 396 daa.
 - Nytt vern i to delområder og endring av verneform fører til at størrelsen på nasjonalparken øker fra 119 000 daa i dag til 149 184 daa, en økning på 30 184 daa.
2. Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning/Báhčaveaji suodjemeahcci ja beahcevuovddi ráfáidahttin
 - I den nordligste delen av landskapsvernområdet foreslås det å oppheve 4 517 daa. I tillegg foreslås det å endre verneform for den sørvestlige delen av landskapsvernområdet. Sistnevnte område på 2 396 daa vil få verneformen nasjonalpark.
 - Oppheving av deler av landskapsvernområdet og omgjøring av verneform fører til at Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning/ Báhčaveaji suodjemeahcci ja beahcevuovddi ráfáidahttin går fra å være 54 200 daa til 47 287 daa, tilsvarende en reduksjon på 6 913 daa.
3. Store Sametti - Skjelvatnet naturreservat
 - Det foreslås utvidelse av verneområdet i tre delområder og oppheving av vern i et delområde.
 - Utvidelsen er på til sammen 25 637 daa, mens opphevingen av vern utgjør 1 531 daa.
 - Utvidelse av vern i tre delområder og oppheving av vern i et delområde fører til at verneområdet utvides med til sammen 24 106 daa.

Bakgrunn

Arbeidet med frivillig skogvern i Pasvik har pågått siden 2017. Den 2. juni 2017 mottok daværende Fylkesmannen i Finnmark, nå Statsforvalteren i Troms og Finnmark, et tilbud fra Finnmarks-eiendommen om frivillig vern av skog. Tilbudet inkluderte kart og betingelser for vernet.

Fra 2017 til 2020 hadde Statsforvalteren og Finnmarkseiendommen flere møter for å diskutere verneforslaget. Gjennom denne prosessen ble det utarbeidet nye kart og utkast til forskrifter for verneområdene:

- Øvre Pasvik nasjonalpark / Báhčaveaji Álbmotmeahcci.
- Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning/Báhčaveaji suodjemeahcci ja beahcevuovddi ráfáidahttin.
- Store Sametti – Skjelvatnet naturreservat.

Partene ble samtidig enige om at det ikke skulle foreslås endringer i Pasvik naturreservat.

I perioden 2020 – 2024 ble arbeidet med frivillig skogvern videreført, men aktiviteten var uregelmessig og preget av lengre pauser. I 2025 tok prosessen seg opp igjen, og det ble enighet mellom Statsforvalteren og Finnmarkseiendommen om å melde oppstart av vernearbeidet. De ble også enige om å benytte vernekart og forskrifter fra 18. september 2020 som grunnlag for det videre arbeidet.

Statsforvalteren meldte oppstart av verneprosessen 19. desember 2025. Fristen for innspill ble satt til 26. januar 2026. Innen fristen kom det inn 17 høringsuttalelser. Disse vil bli nærmere omtalt og vurdert i høringsdokumentet.

Høringsdokumentet

Det er gjennomført konsultasjoner mellom Sametinget og Statsforvalteren 12. desember 2025, samt mellom Statsforvalteren og Reinbeitedistrikt 5A/5C Pasvik 11. februar 2025. Protokollen fra konsultasjonen med Sametinget følger som vedlegg til høringsdokumentet. Protokollen fra konsultasjonen med Reinbeitedistrikt 5A/5C Pasvik var ikke ferdigstilt på tidspunktet for utsendelse av høringsdokumentet.

Videre har Statsforvalteren avholdt møte med Sør-Varanger kommune 15. januar 2026 og Øvre Pasvik nasjonalparkstyre 12. februar 2026. Innspill fra disse møtene vil bli behandlet under kapitlet om innspill til melding om oppstart. Det er også avholdt møter og gjennomført befaringer i samarbeid med skogseksjonen ved landbruksavdelingen.

Høringsdokumentet vil inneholde en grundig redegjørelse for prosessen knyttet til ordningen med frivillig vern av skog. Statsforvalteren mottar jevnlig spørsmål om ordningen, og det anses derfor hensiktsmessig å gi en utførlig fremstilling av regelverk, prosess og ansvar.

Beskrivelsen av verneforslaget vil omfatte forslag til nye verneforskrifter for de berørte områdene, samt vernekart som viser foreslåtte utvidelser, oppheving av vern og endringer i verneform. Verneverdiene i de aktuelle områdene vil bli presentert i høringsdokumentet.

Statsforvalteren har søkt å besvare innkomne innspill så langt det har vært mulig. Vurderingene bygger på en sammenstilling av gjeldende forskrifter og forslag til nye forskrifter. Det legges til grunn at forslaget til forskrifter og vernekart som partene ble enige om rundt 2020 danner basis for det videre arbeidet.

I en verneprosess av denne karakter er hensynet til samiske interesser av vesentlig betydning. Statsforvalteren legger derfor til rette for ytterligere konsultasjoner og prosessmøter med samiske parter i det videre arbeidet med verneforslaget. Det kan også bli aktuelt for Statsforvalteren å delta på møter med andre berørte interesser i høringsperioden. I tillegg vurderes det å arrangere et folkemøte dersom det er behov for bredere dialog med lokalsamfunnet.

Offentlige føringer og frivillig vern

Stortingsmelding nr. 14 (2015–2016) *Natur for livet* legger rammene for det videre, langsiktige arbeidet med skogvern i Norge. I meldingen legges det opp til at skogvern primært skal gjennomføres ved vern av offentlig eid skog og gjennom frivillig vern av privateid skog. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen om å fastsette et mål om at 10 prosent av Norges skogareal skal sikres gjennom vern av både offentlig og privateid skog.

Frivillig vern innebærer at grunneier selv tilbyr staten å verne sin skog. På bakgrunn av dette gjennomfører miljøforvaltningen naturfaglige registreringer for å kartlegge eventuelle verneverdier og vurdere om områdene har tilstrekkelig nasjonal verneinteresse. Dersom registreringene viser at området har høy nok naturfaglig verdi, innledes forhandlinger med grunneier. Disse forhandlingene omfatter avgrensning av et mulig verneområde, hvilke forskrifter som skal gjelde samt økonomisk erstatning for et eventuelt vern.

Når grunneier og staten oppnår enighet om disse forholdene, kan Statsforvalteren utarbeide et formelt verneforslag i tråd med bestemmelsene i naturmangfoldloven.

Mangler i vernet

Statsforvalteren vurderer at de tilbudte områdene i Pasvik i betydelig grad bidrar til å dekke mangler i skogvernet både nasjonalt og regionalt. I evalueringen av norsk skogvern fra 2016 (NINA Rapport 1352, Fremstad et al. 2017) pekes det på flere prioriterte områder for skogvern på nasjonalt nivå. Blant annet fremheves behovet for å sikre store sammenhengende skogområder eller arealer som kan bidra til å skape større grad av økologisk sammenheng mellom eksisterende områder med vernet skog.

For Finnmark peker evalueringen spesielt på at framtidig skogvern bør rettes mot:

1. Furu-urskog og urskogsnaer furuskog, sandfuruskog og kalkbjørkeskog
 - Det anbefales å prioritere forekomster med minst regional verdi (B) og et areal på minst 10 dekar.
2. Storområder > 10 km² med gammel furuskog.
 - Øvrige skogtyper som fylket har et særskilt ansvar for:
 - Flommarkskoger.
 - Kildeskoger med østlig preg.
 - Andre særpregete lokaliteter av spesielt høy verdi (bekkekløfter og ospeskoger)
 - Forekomster med verdi A skal prioriteres.

Vi vurderer at det foreslåtte vernet i hovedsak faller inn under punkt 1 og 2 i skogvern-prioriteringene. Forslaget vil i tillegg bidra til å sikre store, sammenhengende skogområder, noe som er en tydelig nasjonal prioritet.

Mangler i dagens skogvern er senere konkretisert i brev fra Miljødirektoratet. Der framgår det at vern av gammel barskog, særlig i Troms og Finnmark, skal prioriteres. Direktoratet understreker også at andelen produktiv skog i verneområdene bør økes for å sikre et mer representativt vern. Det foreslåtte verneområdet består i all hovedsak av gammel barskog og furuskog i den nordboreale vegetasjonssonen. I tillegg viser takst gjennomført i 2025 at omtrent 60 prosent av arealet er produktiv skog.

Områdene har også betydelige naturverdier knyttet til artsmangfold. Det er registrert en rekke sårbare, sterkt truede og kritisk truede arter, særlig treboende og bakkeboende sopparter.

Eksempler på truede arter som er funnet i de foreslåtte utvidelsene av verneområdene er:

- Kritisk truet (CR): Kritt kjuke.
- Sterkt truet (EN): Sølvfurukjuka og urskoghvittkjuka.
- Sårbar (VU): Langkjuka, skyggebrunpig, huldresølvpig, kransmusserong og kelohvittkjuka.

Disse registreringene understøtter behovet for vern av de aktuelle områdene.

Innspill og videre prosess

Vi vil i høringsperioden legge til rette for ytterligere konsultasjoner med Sametinget, reinbeitedistriktet og andre samiske interesser. Det kan også bli aktuelt for Statsforvalteren å delta på møter med andre berørte interesser i høringsperioden. I tillegg vurderes det å arrangere folkemøte dersom det er behov for en bredere dialog med lokalsamfunnet.

Det pågår samtidig konsultasjoner mellom Sametinget og Klima- og miljødepartementet om reindrift i skogvernområder. Statsforvalteren vil ta hensyn til prinsipielle avklaringer fra disse konsultasjonene i den videre verneplanprosessen.

Innspill til høringen bes sendt skriftlig innen 27. april 2026 til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Postboks 700, 9815 Vadsø eller e-post sftfpost@statsforvalteren.no

Statsforvalteren har vurdert innspillene som kom i forbindelse med oppstartsmeldingen, og sender nå forslaget om vern av skog i Pasvik på høring til berørte parter. Forslaget legges også ut til offentlig ettersyn.

Etter høringsperioden vil vi gjennomgå alle innkomne merknader og vurdere om vi i tilrådningen vil foreslå justeringer i verneforslaget. Tilrådningen sendes til Miljødirektoratet innen 1. juli 2026.

Hvis det er noe du lurer på, kan du kontakte saksbehandler Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen eller Cathrine Amundsen på e-post: tor.simonsen@statsforvalteren.no eller cathrine.amundsen@statsforvalteren.no og telefon 78 95 03 14/77 64 20 31.

Det vil også legges ut informasjon på våre nettsider: <https://www.statsforvalteren.no/troms-finnmark/>

Med hilsen

Lisa Bjørnsdatter Helgason (e.f.)
Miljødirektør

Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn Kirkens
MILJØDIREKTORATET
BARENTS NETT AS

Postboks 5672 Torgarden
Nyborgveien 70

7485 TRONDHEIM
9800 VADSØ

Mottakerliste:

Finnmarkseiendommen
4H FINNMARK
ALLSKOG SA
Besøkscenter Øvre Pasvik
nasjonalpark
BIRDLIFE NORGE AVDELING
FINNMARK
BIRDLIFE NORGE
STIFTELSEN DEANU JA VÅRJAT
MUSEASIIDA/ TANA OG VARANGER
MUSEUMSSIIDA
DEN NORSKE TURISTFORENING
Direktoratet for mineralforvaltning
Finnmark Bondelag
FINNMARK FRILUFTSRÅD

Finnmark fylkeskommune
Finnmark politidistrikt
FINNMARK SKOGSELSKAP
FINNMARK TREFORUM
FINNMARKSLØPET AS
Forsvarsbygg
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I
FINNMARK

Postboks 133
Svanhovd 23
Ingvald Ystgaards veg 13A
NIBIO Svanhovd, Svanhovd
23
c/o Dag Gjerstad
Toppelbuktveien 354
Sandgata 30B
Postmottak Endresens vei 4

Youngstorget 1
Postboks 3021 Lade
Ringveien 2B
c/o Hugo Tingvoll
Pedervegen 14

Postboks 701
Postboks 501
Postboks 1403
Postboks 700
Postboks 12 Markveien 38B
Postboks 405 Sentrum
Storgata 5

9811 VADSØ
9925 SVANVIK
7047 TRONDHEIM
9925 SVANVIK
9162 SØRSTRAUMEN
7012 TRONDHEIM
9840 VARANGERBOTN

0181 OSLO
7441 TRONDHEIM
9845 TANA
6410 MOLDE

9815 VADSØ
9917 KIRKENES
9506 ALTA
9815 VADSØ
9510 ALTA
0103 OSLO
9900 KIRKENES

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre	Svanhovd	9800	VADSØ
Naturvernforbundet Finnmark	c/o Leif Gøran Vasskog	9537	TVERRELVDALEN
NATURVERNFORBUNDET I SØR- VARANGER	c/o Anne Greve Bjørkeveien 22	9901	KIRKENES
NORDNORSK BOTANISK FORENING	c/o Botanisk Avd. Tromsø Museum	9037	TROMSØ
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE	Postboks 6315 Torgarden	7491	TRONDHEIM
NORGES JEGER- OG FISKEFORBUND	Postboks 94	1378	NESBRU
NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)	Postboks 5003	1432	ÅS
NORGES NATURVERNFORBUND	Mariboes gate 8	0183	OSLO
NORGES SKOGEIERFORBUND	Postboks 1438 Vika	0115	OSLO
NORGES SOPP- OG NYTTEVEKSTFORBUND	Schweigaards gate 34E	0191	OSLO
NORROS SKOLTESAMENE	c/o Elin Mathisen Gartnerveien 5	9910	BJØRNEVATN
NORSK BIOLOGFORENING (BIO)	Postboks 1066 Blindern	0316	OSLO
NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG	Akersgata 41	0158	OSLO
NORSK BOTANISK FORENING	c/o Naturhistorisk museum Postboks 1172 Blindern	0318	OSLO
NORSK ENTOMOLOGISK FORENING	c/o Naturhistorisk museum att: Hallvard Elven Postboks 1172 Blindern	0318	OSLO
NORSK FRILUFTSLIV	Postboks 9215 Grønland	0134	OSLO
Norsk institutt for bioøkonomi	Postboks 115	1431	ÅS
NORSK ORGANISASJON FOR TERRENGSYKLING	c/o Lars Thomte Skundbergjordet 17A	2834	RAUFOSS
NORSK ZOOLOGISK FORENING	Postboks 102 Blindern	0314	OSLO
RIKSANTIKVAREN	Postboks 1483 Vika	0116	OSLO
SABIMA	Mariboes gate 8	0183	OSLO
SAMENES FOLKEFORBUND SFF	Havneveien 33	9583	LANGFJORDHAMN
SAMEDIGGI / SAMETINGET	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Skogbrukssjefen i Finnmark og nordre Nord-Troms	Postboks 1403	9509	ALTA
Skogen - Mer enn bare trær			
Statens kartverk Vadsø	Postboks 600 sentrum	3507	HØNEFOSS
STATENS VEGVESEN	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Sør-Varanger kommune	Postboks 406	9915	KIRKENES
MIRACULIX (SØR-VARANGER SOPP- OG NYTTEVEKSTFORENING)	c/o Line Moe Sikdalsveien 9A	9910	BJØRNEVATN
SØR-VARANGER TURLAG	Postboks 378	9915	KIRKENES
Ä'Vv Saa'Mi Mu'Zei Ä'Vv Skoltesamisk Museum	Endresens vei 4	9840	VARANGERBOTN
ØVRE PASVIK CAMPING BENT- ATLE RANDA	Nyrudveien 5378	9926	PASVIK
Lajla Helene Eira			
Odd-Bjørnar Johansen	Nyrudveien 2764	9926	PASVIK

Grensekommissariatet
FORSVARET

Postboks 88
Postboks 800, Postmottak

9915 KIRKENES
2617 LILLEHAMMER